

LIETUVOS ISTORIJOS INSTITUTAS

LIETUVOS
ISTORIJOS
METRAŠTIS
2019 metai

2

LI

Vilnius 2019

LITHUANIAN INSTITUTE OF HISTORY

THE YEAR-BOOK
OF LITHUANIAN
HISTORY

2019

2

Vilnius 2019

LITAUISCHES INSTITUT FÜR GESCHICHTE

JAHRBUCH
FÜR LITAUISCHE
GESCHICHTE

2019

2

Vilnius 2019

Žurnalo leidybą finansavo

LIETUVOS MOKSLO TARYBA

PAGAL VALSTYBINĘ LITUANISTINIŲ TYRIMŲ IR SKLAIDOS
2016–2024 METŲ PROGRAMĄ

Projekto finansavimo sutartis Nr. S-LIP-19-10

Redakcinė kolegija / Editorial Board / Redaktion:

Egidijus ALEKSANDRAVIČIUS
Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva /
Vytautas Magnus University, Lithuania

Krzysztof BUCHOWSKI
Balstogės universitetas, Lenkija /
University of Białystok, Poland

Jan JURKIEWICZ
Adomo Mickevičiaus universitetas Poznanėje, Lenkija /
Adam Mickiewicz University, Poznań, Poland

Tomasz KEMPA
Mikalojaus Koperniko universitetas Torunėje, Lenkija /
Nicolaus Copernicus University in Toruń, Poland

Česlovas LAURINAVIČIUS
Lietuvos istorijos institutas, Lietuva /
Lithuanian Institute of History, Lithuania

Vėjas G. LIULEVIČIUS
Tenesio universitetas Noksvilyje, JAV /
University of Tennessee, Knoxville, USA

Bernadetta MANYŚ
Adomo Mickevičiaus universitetas Poznanėje, Lenkija /
Adam Mickiewicz University, Poznań, Poland

Elmantas MEILUS (pirmininko pavaduotojas / Deputy Editor-in-Chief)
Lietuvos istorijos institutas, Lietuva /
Lithuanian Institute of History, Lithuania

Jolita MULEVIČIŪTĖ
Lietuvos kultūros tyrimų institutas, Lietuva /
Lithuanian Culture Research Institute, Lithuania

Mathias NIENDORF
Greifswaldo universitetas, Vokietija /
University of Greifswald, Germany

Rimvydas PETRAUSKAS
Vilniaus universitetas, Lietuva /
Vilnius University, Lithuania

Sergej POLECHOV / Cepreij B. ПОЛЕХОБ / Sergey POLEKHOV
Rusijos mokslų akademijos Rusijos istorijos institutas, Rusija /
Institute of Russian History, Russian Academy of Sciences, Russia

Jolita SARCEVIČIENĖ (atsakingoji sekretorė / Executive Secretary)
Lietuvos istorijos institutas, Lietuva /
Lithuanian Institute of History, Lithuania

Vladas SIRUTAVIČIUS
Lietuvos istorijos institutas, Lietuva /
Lithuanian Institute of History, Lithuania

Gintautas SLIESORIŪNAS (pirmininkas / Editor-in-Chief)
Lietuvos istorijos institutas, Lietuva /
Lithuanian Institute of History, Lithuania

Darius STALIŪNAS
Lietuvos istorijos institutas, Lietuva /
Lithuanian Institute of History, Lithuania

Saulius SUŽIEDĖLIS
Milersvilio universitetas, JAV /
Millersville University, USA

Joachim TAUBER
Šiaurės Rytų institutas Liuneburge, Vokietija /
Nordost Institut in Lüneburg, Germany

Theodore R. WEEKS
Pietų Ilinojaus universitetas Karbondelije, JAV /
Southern Illinois University, Carbondale, Ill., USA

Andrzej ZAKRZEWSKI
Varšuvos universitetas, Lenkija /
University of Warsaw, Poland

Registruota duomenų bazė:

Articles appearing in this journal are abstracted and indexed in:
HISTORICAL ABSTRACTS. AMERICA: HISTORY AND LIFE.

EBSCO Publishing. Lituanistika

Recenzuojamas mokslo žurnalas, leidžiamas nuo 1971 m. Per metus išeina 1 tomas (2 numeriai).
Elektroninę straipsnių versiją pdf formatu galima rasti internetinėje svetainėje: <http://talpykla.istorija.lt/>

ISSN 0202-3342
e-ISSN 2538-6549

© Lietuvos istorijos institutas, 2019
© Straipsnių autoriai, 2019

TURINYS

Straipsniai

D. B a r o n a s. Julijona – Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo žmona ir jo vaikų motina	5
S. C. R o w e l l. Meilužė ir ragana: Kotryna Telničietė ir „juodasis“ jos mitas	41
E. B a g i ņ s k a. Boguslavo Radvilos įvaizdis pagal jo privatų dienoraštį – pomėgiai, pramogos, sveikata	65
D. B u r b a, A. P a r e n t. Šeimyninis konfliktas XVIII amžiaus Vilniuje: bandymas nunuodyti profesorių Žaną Emanuelį Žiliberą 1782 m.	89
T. B a i r a š a u s k a i t ė. Adomo Krescencijaus Gabrieliaus Lopacinskio genealogijų dirbtuvė (XIX a. septintasis–devintasis deš.)	113
V. P e t r o n i s. Nuosaukiosios dešinioios rusų visuomeninės ir politinės organizacijos Vilniuje (1905–1915)	137

Publikacija

R. J u r g a i t i s, A. S t a n k e v i č. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės vyriausiojo tribunolo 1756 m. atidarymo dienoraštis	183
---	-----

Recenzijos

L. B u c e v i č i ū t ė. Algirdas Antanas Baliulis, Tomas Čelkis. Senųjų Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kelių aprašymai	203
D. S t a l i ū n a s. Vasilijus Safronovas, Vytautas Jokubauskas, Vygantas Vareikis, Hektoras Vitkus. Didysis karas visuomenėje ir kultūroje: Lietuva ir Rytų Prūsija ..	207
T. B a r a n a u s k a s. История белорусской государственности. Т. 1: Белорусская государственность: от истоков до конца XVIII в.	211
D. K a r v e l i s. Ingė Lukšaitė. Die Reformation im Großfürstentum Litauen und in Preußisch-Litauen: (1520er Jahre bis zum Beginn des 17. Jahrhunderts)	223

Mokslo gyvenimas

Konferencijos

G. Z u j i e n ė. Pagalbiniai istorijos mokslai Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istorijos tyrimuose	229
---	-----

CONTENTS

Articles

D. B a r o n a s. Uliana of Tver – Wife of Grand Duke Algirdas of Lithuania and Mother of his Children	38
S. C. R o w e l l. Concubine and Enchantress: Katarzyna Telniczanka and her Black Myths	64
E. B a g i ų s k a. Boguslavas Radvila's Image Based On His Private Diary – Hobbies, Entertainment, Health	87
D. B u r b a, A. P a r e n t. Family Conflict in the 18th Century Vilnius: an Attempt to Poison Professor Jean Emanuel Gilibert in 1782	110
T. B a i r a š a u s k a i t ė. The Genealogy Workshop of Adomas Krescencijus Gabrielius Lopacinskis (1860s–1880s)	135
V. P e t r o n i s. Moderate Right-wing Russian Public and Political Organisations in Vilnius (1905–1915)	181

Publication

R. J u r g a i t i s, A. S t a n k e v i č. The Diary of the Opening of the Supreme Tribunal of the Grand Duchy of Lithuania in 1756	183
--	-----

Reviews, Annotations – 203

Scientific Activities – 229